

IZOBRAŽEVALNI STANDARDI - SLOGES

Slovensko društva za gestalt terapijo – SLOGES skrbi za izvajanje profesionalnih standardov na področju Gestalt terapije. Usklajeno je z izobraževalnimi standardi Evropske zveze za gestalt terapijo (EAGT) in Evropske zveze za psihoterapijo (EAP). Zato uspešno opravljen zaključni izpit omogoča pridobitev rednega članstva v SLOGES-u in **certifikata EAGT**.

Izobraževalni standardi SLOGES-a temeljijo na:

1. minimalnih zahtevah EAGT, ki pa opredeljujejo zgolj obvezne komponente izobraževanja, minimalno število ur in temeljne vsebine,
2. študijskih dosežkih,
3. izpitni proceduri in kriterijih

1. Minimalne zahteve EAGT (usklajene z EAP)

1.1 Vstopni pogoji

Za vključitev je potrebna zaključena najmanj 6. stopnja študija družboslovne usmeritve, ali študija medicine, socialnega dela, psihologije ipd., ali zaključena srednja šola in zaključen program propedeutike. Vstopni pogoji so sicer določeni, hkrati pa je predvidena možnost tudi za tiste, ki pogojev ne izpolnjujejo in morajo dokazati razvidnost ustreznega znanja in sposobnosti na podlagi postopka, ki ga poznamo kot 'priznavanje predhodnega učenja' (Accreditation of Prior Learning – APL). Glede na zahteve EAGT in EAP študij traja minimalno štiri leta, kar pomeni, da je na voljo osem semestrov organiziranega študija, medtem ko je pristop k diplomskemu izpitu odvisen od posameznikove pripravljenosti. Drugače povedano: na podlagi spremljanja kandidatovega znanja in sposobnosti mentor in supervizor presodita, kdaj je kandidat pripravljen do te mere, da bi lahko uspešno opravil izpit in s tem pokazal psihoterapevtsko kompetentnost.

1.2 Obvezne komponente izobraževanja in minimalno število ur:

1. Izobraževalne delavnice (teorija in praksa) – 600 ur
2. Delo s klienti - 400 ur
3. Supervizija – 150 ur
4. Osebna terapevtska izkušnja – 160 ur + 90 ur
5. Podporna študijska skupina – 120 ur
6. Ure po osebni izbiri – 50 ur
7. Praksa v ustanovi, ki opravlja psihoterapevtsko dejavnost, po seznamu primernih ustanov Slovenske krovne zveze za psihoterapijo (SKZP) – 80 ur

1.3 Vsebina – temeljni tematski sklopi:

Zgodovina in korenine gestalt terapije

Teorija gestalt terapije

Človeški organizem in okolje

Tehnike gestalt terapije

Diagnoza

Različni klinični pristopi

Področja in strategije aplikacije gestalt terapije

Gestalt terapevt v terapevtskem odnosu

2. Študijski dosežki (oz učni rezultati):

Izobraževanje mora biti zasnovano tako, da edukantu omogoči pridobitev kompetentnosti za izvajanje gestalt terapije. Na splošni ravni so od kandidatov pričakovani naslednji študijski dosežki:

2.1 Na splošni ravni:

- integrirano razumevanje Gestalt terapije,
- psihoterapevtske sposobnosti,
- zmožnosti reflektiranja svoje prakse,
- zmožnosti integriranja osebnega samozavedanja in uporabe tega v praksi in superviziji,
- zmožnosti kritične evalvacije teoretskih osnov in prakse GT ter drugih psihoterapevtskih pristopov,
- zavedanje o ugotovitvah raziskav.

2.2. Specifično - od kandidatov se pričakuje, da bodo zmožni:

- detajlno obravnavati teoretske temelje GT (Gestalt psihologija, teorija polja, eksistencializem, fenomenologija, paradokсна teorija sprememb, dialoški pristop) in demonstrirati kompetentnost njihove aplikacije na klinično prakso,
- pokazati zavedanje o drugih psihoterapevtskih pristopih in odnos do GT,
- detajlno obravnavati teorijo kontakta v kontekstu teorije polja in dialoga ter demonstrirati zmožnost ohranjanja kontakta s seboj in z drugimi v različnih situacijah,
- obravnavati in kritično evalvirati GT teorijo 'self-a',
- obravnavati in kritično evalvirati kompatibilne razvojne teorije,
- demonstrirati vednost in kompetentnost v: začetni in sprotni oceni klienta in kliničnega dela v odnosu do svojih zmožnosti in omejitev, oblike ponujene terapije, prevladujočih okoliščin in zmožnosti GT pristopa,
- razvijati terapevtsko zvezo, dogovor (*alliance*),
- identificirati proces transferja in kontratransferja in delati s tem v terapevtskem odnosu,
- vzdrževati terapevtski odnos, ko se pojavijo problemi kot konflikti, problemi meja itn,
- končati terapevtski odnos,
- orisati proces, smer in napredek v psihoterapiji:
 - a) prepoznanje in identifikacija celotne oblike kot tudi vzorcev in spontanih tem,
 - b) prepoznanje fokusov sprememb, narave procesa spremembe, vzorcev odpora za spremembe in njihov pomen,
 - c) razumevanje kulturnih, rasnih, starostnih, seksualnih orientacij ter razrednih in spolnih dinamik znotraj psihoterapevtskega odnosa,
 - d) razumevanje različnih razpoložljivih terapevtskih oblik (posamične, skupinske, partnerske, družinske, kratke, dolge),
 - e) zavedanje o terapevtskih izbirah v kontekstu izbrane terapevtske oblike.
- demonstrirati teoretično in klinično kompetentnost pri delu s telesom, vključujoč
 - a) zavedanje klientovega in svojega senzornega, fizičnega, fiziološkega in afektivnega izkustva,
 - b) zavedanje spolnosti in vpliva na terapevtski odnos,
 - c) vednost in sposobnosti uporabe dotika v psihoterapevtskem odnosu.

- Demonstrirati vednost, sposobnost in kreativnost pri uporabi eksperimenta v psihoterapiji.
- Demonstrirati razumevanje:
 - a) GT pojmov kreativne prilagoditve in stilov kontaktiranja,
 - b) GT oblike diagnoze in psihopatologije,
 - c) druge diagnostične kategorije, kot je DSM-IV,
 - d) implikacij dela s specifičnimi vrstami klientov za klinično prakso.
- Demonstrirati integracijo profesionalnih in etičnih načel v svojo klinično prakso:
 - a) uporabljati refleksijo, razpravo in supervizijo za oceno in poročanje o svojem delu in delu drugih s klienti,
 - b) vključiti se v profesionalno komunikacijo z drugimi zaupno, spoštljivo in kooperativno,
 - c) pokazati zavedanje problemov meja vključujoč zaupnost v specifičnih okoliščinah,
 - d) pokazati temeljno zavedanje pravnih vprašanj v zvezi s psihoterapijo.
- Razumeti GT pristop k skupinski dinamiki in odnos do drugih pristopov v kontekstu dela s skupinami in organizacijami.
- Demonstrirati zavedanje o ugotovitvah raziskav. (povzeto po: *GPTI Outcomes*, 2002)

3. Preverjanje oziroma izpitna procedura

Omenjeni rezultati se preverjajo na končnem pisnem in ustnem delu izpita.

3.1. Pisni del izpita: predstavlja študija primera (9.000 – 13.000 besed). Pozitivno ocenjena študija primera je pogoj za pripustitev k ustnemu izpitu.

3.2. Ustni del izpita: kandidat ga opravlja pred tričlansko komisijo, ki ji v obliki diskusije predstavi 15-20 minutni audio ali video posnetek in transkripcijo dela s klientom.

Za pripustitev k izpitu morajo kandidati izpolnjevati tako kvalitativne pogoje (zahtevan nivo znanja in obvladanja sposobnosti) kot tudi formalne-kvantitativne pogoje (zahtevano število ur posameznih komponent izobraževanja). O pripustitvi k izpitu odloča ustrezen organ na osnovi mnenj posameznih edukatorjev in kandidatovega supervizorja v zadnjem letu študija. Izpit je možno opravljati, ko preteče eno leto po opravljenem četrtem letniku, v roku štirih let. Kandidatke in kandidati so dolžni biti v redni tedenski osebni terapiji in redni superviziji vse do konca svojega izobraževanja ne glede na zahtevan obseg ur.

Kriteriji

3.1.1 Pisno

Kriteriji ocenjevanja diplomske naloge v obliki študije primera, ki se mora nanašati na delo s klientom in obsega naslednje elemente:

- ustreznost materiala in relevantnost vsebine,
- razumevanje teorije, ki zadeva obravnavani primer in vpogled v implikacije za klinično delo,
- argumentacija, ki sloni na ustrezni literaturi in rezultatih raziskav,
- izvirnost razmišljanja,
- navzočnost avtorjevih relevantnih strokovnih in osebnih izkušenj ter zavedanja,
- ustrezno in konsistentno navajanje virov,
- občutljivost za multikulturalnost in diskriminacijo,
- kritičen pristop do filozofskih temeljev Gestalt terapije in odnosa z drugimi pristopi.

To so seveda formalni kriteriji akademske narave, ki še ne omogočajo vpogleda v to, kar je ocenjevalcem podlaga za holistično presojo kandidatove klinične kompetentnosti in profesionalnosti.

Sugestije za izdelavo študije primera:

- vzpostavljanje terapevtske situacije,
- pregled terapevtske poti (začetna diagnoza, klientova zgodovina, ključne faze v poteku terapije, stopnja zavedanja v posameznih fazah, spremembe v klientovem življenju v času terapije, situacija ob zaključku in predvidevanja),
- opis izbranih epizod,
- terapevtski odnos in
- terapevtovo osebno doživljanje.

3.2.1 Ustno

V primeru ustnega izpita, ki sta mu podlaga predvajanje 15 do 20 minutnega avdio ali video posnetka odlomka dela s klientom in prepis te sekvence, pa se presoja kompetentnost po naslednjih specifičnih elementih:

- vednost in razumevanje osrednjih aspektov teorije Gestalt terapije,
- zmožnost konceptualizacije klientovega procesa v terminih Gestalt teorije z ozirom na predstavljene probleme in občutek za ustrezno vodenje terapije,
- kvaliteta kontakta med terapevtom in klientom ter kandidatom in člani komisije, ki vključuje tudi terapevtovo zavedanje svojega lastnega procesa,
- učinkovitost (jasnost, preciznost, tempiranje in učinkovitost intervencij),
- profesionalnost v smislu zavedanja etičnih ozirov in meja svojih zmožnosti,
- intuicija in kreativnost,
- splošna ocena, ki vključuje tudi vprašanje, ali bi ocenjevalci priporočili kandidata klientom.

Te Izobraževalne standarde, ki so nastali na osnovi Prehodnih izobraževalnih zahtev in izpitnih kriterijev, sprejetih na skupščini dne 2.12.2002, so člani društva sprejeli na skupščini dne 24.2.2007.